

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

21 februarie 2013*

„Regulamentul (CE) nr. 1206/2001 — Cooperare în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială — Îndeplinire directă a unui act de cercetare — Desemnarea unui expert — Misiune desfășurată parțial pe teritoriul statului membru al instanței de trimitere și parțial pe teritoriul altui stat membru”

În cauza C-332/11,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Hof van Cassatie (Belgia), prin decizia din 27 mai 2011, primită de Curte la 30 iunie 2011, în procedura

ProRail BV

împotriva

Xpedys NV,

FAG Kugelfischer GmbH,

DB Schenker Rail Nederland NV,

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen NV,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Tizzano, președinte de cameră, domnii A. Borg Barthet, M. Ilešić (raportor) și J.-J. Kasel și doamna M. Berger, judecători,

avocat general: domnul N. Jääskinen,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru ProRail BV, de S. Van Moorleghem, avocat;
- pentru Xpedys NV, DB Schenker Rail Nederland NV și Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen NV, de M. Godfroid, avocat;
- pentru guvernul belgian, de J.-C. Halleux și de T. Materne, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: olandeza.

- pentru guvernul ceh, de M. Smolek și de J. Vlácil, în calitate de agenți;
  - pentru guvernul german, de K. Petersen, în calitate de agent;
  - pentru guvernul portughez, de L. Inez Fernandes, în calitate de agent;
  - pentru guvernul elvețian, de D. Klingele, în calitate de agent;
  - pentru Comisia Europeană, de A.-M. Rouchaud-Joët și de R. Troosters, în calitate de agenți,
- după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 6 septembrie 2012,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea Regulamentului (CE) nr. 1206/2001 al Consiliului din 28 mai 2001 privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială (JO L 174, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 138).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între ProRail BV (denumită în continuare „ProRail”), pe de o parte, și Xpedys NV (denumită în continuare „Xpedys”), FAG Kugelfischer GmbH (denumită în continuare „FAG”), DB Schenker Rail Nederland NV (denumită în continuare „DB Schenker”) și Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen NV (denumită în continuare „SNCB”), pe de altă parte, ca urmare a unui accident în care a fost implicat un tren care venea din Belgia cu destinația Țările de Jos.

Cadrul juridic

Regulamentul (CE) nr. 1206/2001

- 3 Potrivit considerentului (2) al Regulamentului nr. 1206/2001, „[b]una funcționare a pieței interne necesită ameliorarea, în special, simplificarea și accelerarea cooperării între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe”.
- 4 Potrivit considerentelor (6) și (7) ale acestui regulament:
  - „(6) Până la această dată nu există niciun act juridic imperativ în vigoare între toate statele membre în domeniul obținerii de probe. Convenția de la Haga din 18 martie 1970 privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială se aplică doar între unsprezece state membre ale Uniunii Europene.
  - (7) Dat fiind faptul că, în materie civilă și comercială, pentru a se pronunța o hotărâre într-o cauză pendinte înaintea unei instanțe judecătorești dintr-un stat membru, este adesea necesar să se procedeze la un act de cercetare într-un alt stat membru, acțiunea Comunității nelimitându-se la domeniul transmiterii actelor judiciare sau extrajudiciare [...] De aceea este necesar să continue ameliorarea cooperării între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe.”

5 Considerentul (15) al regulamentului menționat are următorul cuprins:

„Pentru a facilita obținerea probelor, este necesar ca o instanță a unui stat membru să poată, în conformitate cu legislația statului membru din care face parte, să procedeze direct la un act de cercetare într-un alt stat membru, în cazul în care acest lucru este acceptat de către acesta din urmă și în condițiile definite de organismul central sau de autoritatea competentă a statului membru solicitat.”

6 Articolul 1 din Regulamentul nr. 1206/2001, intitulat „Domeniu de aplicare”, prevede:

„(1) Prezentul regulament se aplică în materie civilă sau comercială, atunci când instanța unui stat membru, în conformitate cu dispozițiile legislative ale statului respectiv, solicită:

(a) instanței competente a unui alt stat membru să procedeze la un act de cercetare sau

(b) să procedeze direct la un act de cercetare într-un alt stat membru.

(2) Cererea nu trebuie să vizeze obținerea de mijloace de probă care nu sunt menite să fie utilizate într-o procedură judiciară angajată sau care urmează a fi angajată.

(3) În prezentul regulament, termenul «stat membru» se referă la statele membre, cu excepția Danemarcei.”

7 Potrivit articolului 3 din Regulamentul nr. 1206/2001, intitulat „Organismul central”:

„(1) Fiecare stat membru își desemnează un organism central care răspunde de:

(a) furnizarea de informații instanțelor;

(b) căutarea de soluții la dificultățile ce pot apărea în legătură cu o cerere;

(c) înaintarea unei cereri către instanța competentă, în cazuri excepționale, la solicitarea unei instanțe solicitante.

(2) Statele federale, statele în care se aplică mai multe sisteme juridice sau statele care au unități teritoriale autonome sunt libere să desemneze mai multe organisme centrale.

(3) Fiecare stat membru își desemnează și organismul central prevăzut la alineatul (1) sau una sau mai multe autorități competente care sunt responsabile pentru luarea deciziilor privind cererile care intră sub incidența articolului 17.”

8 În capitolul II din acest regulament, referitor la transmiterea și executarea cererilor de îndeplinire a unui act de cercetare, figurează secțiunea 3, intitulată „Îndeplinirea actului de cercetare de către instanța solicitată”, care cuprinde articolele 10-16 din regulamentului menționat.

9 Articolul 10 din Regulamentul nr. 1206/2001, intitulat „Dispoziții generale privind executarea cererii”, prevede:

„(1) Instanța solicitată execută cererea fără întârziere și în termen maxim de nouăzeci de zile de la primirea cererii.

(2) Instanța solicitată execută cererea în conformitate cu dreptul statului membru din care face parte.

[...]”

10 Articolul 17, care reglementează îndeplinirea directă a actului de cercetare de către instanța solicitantă, prevede:

„(1) Atunci când o instanță dorește să procedeze direct la un act de cercetare într-un alt stat membru, aceasta prezintă o cerere organismului central sau autorității competente din acest stat prevăzute la articolul 3 alineatul (3) [...].

(2) Îndeplinirea directă a actului de cercetare nu este posibilă decât dacă acest lucru poate avea loc pe bază voluntară, fără a fi nevoie să se recurgă la măsuri de constrângere.

Atunci când îndeplinirea directă a unui act de cercetare implică audierea unei persoane, instanța solicitantă informează persoana respectivă că audierea va avea loc pe bază voluntară.

(3) Actul de cercetare este îndeplinit de către un magistrat sau de orice altă persoană, cum ar fi un expert, desemnat în conformitate cu legislația statului membru al instanței solicitante.

(4) În termen de treizeci de zile de la primirea cererii, organismul central sau autoritatea competentă a statului membru solicitat informează instanța solicitantă dacă cererea este sau nu acceptată și, dacă este necesar, în ce condiții urmează să fie îndeplinită aceasta în conformitate cu legislația statului membru [...]

În mod special, organismul central sau autoritatea competentă poate însărcina o instanță a statului membru din care face parte să ia parte la îndeplinirea actului de cercetare pentru a veghea la aplicarea corectă a prezentului articol și a condițiilor care au fost stabilite.

Organismul central sau autoritatea competentă încurajează utilizarea tehnologiei comunicațiilor, cum ar fi videoconferința sau teleconferința.

(5) Organismul central sau autoritatea competentă nu poate refuza îndeplinirea directă a măsurii de cercetare decât dacă:

(a) cererea nu intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament, conform articolului 1;

(b) cererea nu conține toate informațiile necesare în conformitate cu articolul 4 sau

(c) executarea directă solicitată este contrară principiilor fundamentale ale legislației statului membru din care face parte.

(6) Sub rezerva condițiilor stabilite în conformitate cu alineatul (4), instanța solicitantă execută cererea în conformitate cu legislația statului membru din care face parte.”

11 Articolul 21 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1206/2001, care reglementează raportul cu acordurile sau arajamentele la care statele membre sunt parte, prevede:

„Prezentul regulament nu împiedică statele membre să mențină sau să încheie acorduri sau aranjamente între două sau mai multe state membre pentru a facilita în mai mare măsură obținerea de probe, atât timp cât sunt compatibile cu prezentul regulament.”

Regulamentul (CE) nr. 44/2001

- 12 Articolul 31 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74) prevede:

„Măsurile provizorii și de conservare prevăzute de legislația unui stat membru pot fi solicitate instanțelor statului în cauză chiar dacă, în temeiul prezentului regulament, o instanță dintr-un alt stat membru este competentă să judece cauza pe fond.”

- 13 În capitolul III din Regulamentul nr. 44/2001, intitulat „Recunoaștere și executare”, figurează articolul 32, care prevede:

„În sensul prezentului regulament, «hotărâre» înseamnă o hotărâre pronunțată de o instanță dintr-un stat membru, indiferent de denumirea acesteia, cum ar fi decizie, sentință, ordonanță sau mandat de executare, precum și stabilirea de către un grefier a cheltuielilor de judecată.”

- 14 Potrivit articolului 33 alineatul (1) din acest regulament:

„O hotărâre pronunțată într-un stat membru este recunoscută în celelalte state membre fără să fie necesar să se recurgă la vreo procedură specială.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 15 La 22 noiembrie 2008, un tren de mărfuri care venea din Belgia cu destinația Țările de Jos a deraiat la Amsterdam (Țările de Jos).
- 16 Ca urmare a acestui accident, au fost inițiate proceduri judiciare atât la instanțele belgiene, cât și la instanțele olandeze. Procedura de pe rolul acestor din urmă instanțe, care au fost sesizate pe fond de ProRail în scopul obținerii de daune interese pentru repararea prejudiciului suferit de rețeaua feroviară olandeză, nu face obiectul prezentei cauze.
- 17 Litigiul principal, în cadrul căruia instanțele belgiene au fost sesizate cu o cerere privind măsurile provizorii, se desfășoară între ProRail, pe de o parte, și patru alte societăți care au legătură cu accidentul sus-menționat, respectiv Xpedys, FAG, DB Schenker și SNCB, pe de altă parte.
- 18 ProRail, societate cu sediul în Utrecht (Țările de Jos), asigură administrarea liniilor principale de cale ferată în Țările de Jos și încheie contracte de acces cu întreprinderi de transport feroviar, în special cu DB Schenker.
- 19 DB Schenker, de asemenea cu sediul în Utrecht, este un transportator privat al cărui parc feroviar este compus din vagoane luate inițial în locațiune în 2001 de la SNCB, societate situată în Bruxelles (Belgia).
- 20 După cum afirmă DB Schenker și SNCB, societatea Xpedys, cu sediul tot în Bruxelles, a preluat calitatea de locator al acestor vagoane începând cu 1 mai 2008.
- 21 FAG, cu sediul în Schweinfurt (Germania), este un constructor de piese pentru vagoane, cum ar fi osii, carcase de cuplaj al osiilor, cilindri pentru osii și carcase de ax rulment.
- 22 După accident, respectiv la 11 februarie 2009, DB Schenker a chemat în judecată în fața președintelui rechtbank van koophandel te Brussel (Tribunalul Comercial din Bruxelles) societățile Xpedys și SNCB, în calitate de locatori ai unei părți a vagoanelor implicate în accidentul sus-menționat, în vederea

desemnării unui expert. ProRail și FAG au formulat cereri de intervenție. În cererea de intervenție, ProRail a solicitat instanței sesizate declararea ca nefondată a cererii de desemnare a unui expert sau, în ipoteza în care s-ar desemna totuși un expert, limitarea misiunii acestuia la constatarea avariei survenite la vagoane, nedispunerea efectuării unei expertize cu privire la întreaga rețea feroviară olandeză și obligarea expertului să își îndeplinească misiunea în conformitate cu dispozițiile Regulamentului nr. 1206/2001.

- 23 Prin ordonanța din 5 mai 2009, președintele rechtbank van koophandel te Brussel a declarat drept fondată cererea de măsuri provizorii formulată de DB Schenker. Acesta a desemnat un expert și a stabilit obiectivele expertizei, care trebuia să fie în cea mai mare parte efectuată în Țările de Jos. În cadrul acestei misiuni, expertul trebuia să se deplaseze la locul accidentului în Țările de Jos, precum și la toate locurile unde putea efectua constatări utile, pentru a stabili cauzele accidentului, avariile suferite de vagoane și întinderea pagubei. În plus, acestuia i s-a solicitat să identifice producătorul anumitor piese tehnice ale vagoanelor și starea acestor piese, precum și modul de încărcare a vagoanelor și sarcina efectivă pe osie. În sfârșit, expertul trebuia să examineze rețeaua și infrastructura feroviară administrate de ProRail și să se pronunțe dacă și în ce măsură această infrastructură putea de asemenea sta la originea accidentului.
- 24 ProRail a formulat apel împotriva acestei ordonanțe la hof van beroep te Brussel (Curtea de Apel din Bruxelles), solicitând, cu titlu principal, ca desemnarea unui expert să fie declarată nefondată și, cu titlu subsidiar, ca misiunea expertului belgian să fie limitată la constatarea prejudiciului survenit la vagoane, în măsura în care această misiune se putea efectua în Belgia, să nu fie autorizată expertizarea rețelei și a infrastructurii feroviare olandeze și nici efectuarea unui decont între părți sau, în cazul menținerii dispoziției de desemnare a unui expert, ca misiunea sa în Țările de Jos să se desfășoare conform procedurii prevăzute de Regulamentul nr. 1206/2001.
- 25 Întrucât hof van beroep te Brussel a respins apelul ca nefondat, ProRail a formulat recurs la instanța de trimitere, invocând încălcarea, pe de o parte, a articolelor 1 și 17 din Regulamentul nr. 1206/2001 și, pe de altă parte, a articolului 31 din Regulamentul nr. 44/2001.
- 26 Instanța de trimitere ridică problema dacă, atunci când o instanță a unui stat membru intenționează să procedeze direct la efectuarea în alt stat membru a unui act de cercetare, cum ar fi o expertiză judiciară, este necesar, potrivit articolelor 1 și 17 din Regulamentul nr. 1206/2001, să se solicite o autorizare prealabilă din partea acestui din urmă stat. Această instanță ridică de asemenea problema incidenței, în cauza pendinte pe rolul său, a articolului 33 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, potrivit căruia o hotărâre pronunțată într-un stat membru este recunoscută în celelalte state membre fără să fie necesar să se recurgă la vreo procedură specială.
- 27 În aceste condiții, Hof van Cassatie a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Având în vedere în special reglementarea europeană privind recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, precum și principiul prevăzut la articolul 33 alineatul (1) din [R]egulamentul [nr. 44/2001], potrivit căruia o hotărâre pronunțată într-un stat membru este recunoscută în celelalte state membre fără să fie necesar să se recurgă la vreun proces, articolele 1 și 17 din [R]egulamentul [nr. 1206/2001] trebuie interpretate în sensul că instanța care dispune efectuarea de către un expert unei expertize judiciare, care trebuie efectuată parțial în statul membru al acestei instanțe și parțial în alt stat membru, are obligația, pentru îndeplinirea directă a acestei din urmă părți, să recurgă numai și, implicit, exclusiv la procedura instituită prin articolul 17 din regulamentul menționat sau aceste articole trebuie interpretate în sensul că expertul desemnat de acest stat poate fi însărcinat să efectueze o expertiză care trebuie efectuată parțial în alt stat membru al Uniunii Europene și în afara dispozițiilor [R]egulamentului [nr. 1206/2001]?”

Cu privire la întrebarea preliminară

Cu privire la admisibilitate

- 28 Xpedys, DB Schenker și SNCB susțin că cererea de decizie preliminară este inadmisibilă pentru motivul că ar avea caracter pur ipotetic și că ar fi lipsită de relevanță în soluționarea litigiului principal, din moment ce Regulamentul nr. 1206/2001 nu ar fi aplicabil în litigiul respectiv.
- 29 Acestea invocă mai întâi că inițiativa privind efectuarea unei expertize transfrontaliere a avut-o una dintre părțile din litigiul principal, iar nu o instanță, cum ar impune articolele 1 și 17 din Regulamentul nr. 1206/2001. În continuare, articolul 17 din acest regulament, interpretat în lumina considerentului (7) al acestuia din urmă, s-ar aplica numai atunci când instanța națională este sesizată pe fond, situație care nu se regăsește în litigiul respectiv. Acestea consideră de asemenea că expertiza transfrontalieră nu poate fi considerată ca fiind o exercitare a unui act de putere publică a unui stat membru pe teritoriul altui stat membru. În sfârșit, aplicarea Regulamentului nr. 1206/2001 în litigiul menționat ar fi prelungit durata procedurii, ceea ce ar fi contrar obiectivelor acestui regulament, și anume simplificarea și accelerarea obținerii de probe.
- 30 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, în cadrul procedurii prevăzute la articolul 267 TFUE, care este întemeiată pe o separare clară a funcțiilor între instanțele naționale și Curte, numai instanța națională este competentă să constate și să aprecieze situația de fapt din litigiul principal, precum și să interpreteze și să aplice dreptul național. De asemenea, este numai de competența instanței naționale sesizate cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea, cât și relevanța întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, întrucât întrebările adresate au ca obiect interpretarea dreptului Uniunii, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe (a se vedea printre altele Hotărârea din 12 aprilie 2005, Keller, C-145/03, Rec., p. I-2529, punctul 33, Hotărârea din 11 septembrie 2008, Eckelkamp și alții, C-11/07, Rep., p. I-6845, punctele 27 și 32, precum și Hotărârea din 25 octombrie 2012, Rintisch, C-553/11, punctul 15).
- 31 Astfel, Curtea nu poate respinge o cerere de decizie preliminară formulată de o instanță națională decât atunci când este evident că interpretarea dreptului Uniunii solicitată nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul acțiunii principale, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util întrebărilor care îi sunt adresate (a se vedea printre altele Hotărârea din 14 iunie 2012, Banco Español de Crédito, C-618/10, punctul 77, și Hotărârea Rintisch, citată anterior, punctul 16).
- 32 Or, este necesar să se constate că situația în speță este diferită.
- 33 Astfel, reiese cu claritate din cererea de decizie preliminară că interpretarea articolelor 1 și 17 din Regulamentul nr. 1206/2001 este necesară pentru soluționarea litigiului principal întrucât recursul introdus la Hof van Cassatie se întemeiază pe încălcarea acestor articole. Astfel, interpretarea de către Curte a articolelor menționate va permite instanței de trimitere să afle dacă acestea se opun posibilității ca expertiza în discuție în litigiul principal, care trebuie efectuată parțial în alt stat membru, să fie dispusă fără să se recurgă la regulamentul amintit.
- 34 În ceea ce privește îndeosebi argumentul potrivit căruia cauza din litigiul principal nu ar intra în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1206/2001 dat fiind că actul de cercetare nu a fost dispus din oficiu, ci la cererea uneia dintre părți, trebuie subliniat că din textul articolului 1 alineatul (1) din regulamentul menționat reiese că acesta este aplicabil din momentul în care o instanță a unui stat

membru solicită fie unei instanțe a altui stat membru să procedeze la un act de cercetare, fie să procedeze direct la un astfel de act în alt stat membru, fiind irelevant în această privință dacă inițiativa aparține unei părți sau instanței înseși.

- 35 În continuare, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia ar fi imposibil să se aplice Regulamentul nr. 1206/2001 într-o procedură referitoare la măsurile provizorii, trebuie constatat că, potrivit articolului 1 alineatul (2) din acest regulament, cererea de efectuare a unui act de cercetare trebuie să vizeze obținerea de mijloace de probă care sunt menite să fie utilizate într-o procedură judiciară angajată sau care urmează a fi angajată. Prin urmare, regulamentul menționat se aplică nu doar în cadrul unei proceduri pe fond, ci și într-o procedură a măsurilor provizorii.
- 36 În sfârșit, în ceea ce privește afirmațiile potrivit cărora un expert, precum cel în discuție în cauza principală, nu ar exercita acte de putere publică, iar aplicarea Regulamentului nr. 1206/2001 în procedura în discuție ar fi prelungit durata acesteia din urmă, trebuie constatat, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 32 din concluzii, că aceste afirmații au legătură cu fondul prezentei cauze și nu sunt, așadar, de natură să afecteze admisibilitatea acesteia.
- 37 În aceste condiții, cererea de decizie preliminară trebuie considerată admisibilă.

Cu privire la fond

- 38 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (1) litera (b) și articolul 17 din Regulamentul nr. 1206/2001, prin raportare la articolul 33 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, trebuie interpretate în sensul că instanța unui stat membru care dorește ca un act de cercetare încredințat unui expert să fie efectuat pe teritoriul altui stat membru este obligată să recurgă la mijlocul de obținere a probelor prevăzut de aceste dispoziții ale Regulamentului nr. 1206/2001 pentru a putea dispune efectuarea acestui act de cercetare.
- 39 Cu titlu introductiv, trebuie constatat că articolul 33 din Regulamentul nr. 44/2001 nu poate avea efect asupra răspunsului care trebuie dat la întrebarea preliminară, întrucât răspunsul privește obținerea de probe existente pe teritoriul altui stat membru, iar nu recunoașterea de către un stat membru a unei hotărâri pronunțate în alt stat membru. Prin urmare, pentru a răspunde la această întrebare, interpretarea trebuie limitată la articolul 1 alineatul (1) litera (b) și la articolul 17 din Regulamentul nr. 1206/2001.
- 40 Trebuie subliniat că, potrivit articolului 1 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1206/2001, acesta din urmă este aplicabil în materie civilă sau comercială, atunci când o instanță a unui stat membru solicită, în conformitate cu dispozițiile legislației interne, să procedeze direct la un act de cercetare în alt stat membru.
- 41 Condițiile unei astfel de îndepliniri directe a unui act de cercetare sunt reglementate la articolul 17 din acest regulament. În temeiul alineatelor (1) și (4) ale acestui articol, un astfel de act poate fi efectuat direct în statul membru solicitat, cu autorizarea prealabilă din partea organismului central sau a autorității competente a acestui stat. Potrivit alineatului (3) al aceluiași articol, acest act de cercetare este îndeplinit de un magistrat sau de orice altă persoană, cum ar fi un expert, desemnat în conformitate cu legislația statului membru al instanței solicitante.
- 42 În această privință, este necesar să se amintească mai întâi că Regulamentul nr. 1206/2001 este aplicabil, în principiu, numai în ipoteza în care instanța unui stat membru decide să procedeze la obținerea probelor potrivit unuia dintre mijloacele prevăzute de acest regulament, caz în care este obligată să urmeze procedurile aferente acestor mijloace (Hotărârea din 6 septembrie 2012, Lippens și alții, C-170/11, punctul 28).

- 43 În continuare, trebuie subliniat că, potrivit considerentelor (2), (7), (8), (10) și (11) ale Regulamentului nr. 1206/2001, scopul acestui regulament constă în obținerea simplă, eficientă și rapidă a probelor într-un context transfrontalier. Obținerea de probe de către o instanță a unui stat membru în alt stat membru nu trebuie să ducă la prelungirea duratei procedurilor naționale. De aceea, prin regulamentul menționat a fost instituit un regim care se impune tuturor statelor membre, cu excepția Regatului Danemarcei, pentru a elimina obstacolele care pot apărea în acest domeniu (Hotărârea din 17 februarie 2011, Weryński, C-283/09, Rep., p. I-601, punctul 62, și Hotărârea Lippens și alții, citată anterior, punctul 29).
- 44 În plus, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 62 din concluzii, acest regulament nu restrânge posibilitățile de obținere a probelor care se găsesc pe teritoriul altor state membre, ci urmărește să consolideze aceste posibilități favorizând cooperarea dintre instanțe în acest domeniu.
- 45 Or, nu răspunde acestor obiective o interpretare a articolului 1 alineatul (1) litera (b) și a articolului 17 din Regulamentul nr. 1206/2001 potrivit căreia instanța unui stat membru ar fi obligată ca, pentru orice expertiză care trebuie efectuată direct în alt stat membru, să procedeze potrivit mijlocului de obținere a probelor prevăzut de aceste articole. Astfel, în anumite împrejurări, s-ar putea dovedi mai simplu, mai eficient și mai rapid pentru instanța care dispune efectuarea unei astfel de expertize să procedeze la o astfel de obținere de probe fără să fi recurs la regulamentul menționat.
- 46 În sfârșit, interpretarea potrivit căreia Regulamentul nr. 1206/2001 nu reglementează în mod exhaustiv obținerea transfrontalieră a probelor, ci urmărește numai să faciliteze o astfel de obținere, permițând recurgera la alte instrumente care au același obiectiv, este confirmată de articolul 21 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1206/2001, care autorizează în mod expres acorduri sau aranjamente între statele membre pentru a facilita în mai mare măsură obținerea de probe, atât timp cât sunt compatibile cu acest regulament (Hotărârea Lippens și alții, citată anterior, punctul 33).
- 47 Trebuie însă precizat că, întrucât expertul desemnat de o instanță a unui stat membru trebuie să se deplaseze pe teritoriul altui stat membru pentru a efectua expertiza care i-a fost încredințată, aceasta ar putea, în anumite împrejurări, să aducă atingere autorității publice a statului membru în care trebuie să se desfășoare, mai ales atunci când este vorba despre o expertiză efectuată în locuri care au legătură cu exercitarea unei astfel de autorități sau în locuri în care accesul sau o altă intervenție sunt, în temeiul legislației statului membru în care este efectuată, interzise sau nu sunt permise decât persoanelor autorizate.
- 48 În astfel de împrejurări, cu excepția cazului în care instanța care intenționează să dispună efectuarea unei expertize transfrontaliere renunță la obținerea probei respective și în lipsa unui acord sau a unui aranjament între statele membre în sensul articolului 21 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1206/2001, mijlocul de obținere a probelor prevăzut la articolul 1 alineatul (1) litera (b) și la articolul 17 din regulamentul menționat este singurul care permite instanței unui stat membru să efectueze o expertiză direct într-un alt stat membru.
- 49 Rezultă din cele ce precedă că o instanță națională care intenționează să dispună efectuarea unei expertize care trebuie realizată pe teritoriul altui stat membru nu este în mod necesar obligată să recurgă la mijlocul de obținere a probelor prevăzut la articolul 1 alineatul (1) litera (b) și la articolul 17 din Regulamentul nr. 1206/2001.
- 50 O astfel de interpretare nu poate fi repusă în discuție de argumentele întemeiate pe geneza acestui regulament și, în special, de împrejurarea că în regulamentul menționat nu a fost preluată propunerea privind o dispoziție care prevedea în mod expres, în cazul unei expertize transfrontaliere, posibilitatea instanței unui stat membru de a desemna direct un expert, fără autorizarea sau informarea prealabilă a celuilalt stat membru.

- 51 Astfel, această dispoziție trebuie înțeleasă în contextul propunerii inițiale de Regulament nr. 1206/2001, care nu prevedea decât un singur mijloc de obținere a probelor, respectiv îndeplinirea unui act de cercetare de către instanța solicitată a altui stat membru. Dispoziția menționată, întrucât nu permite ca o expertiză să fie efectuată de instanța altui stat membru, reprezintă astfel o excepție de la acest unic mijloc de obținere a probelor. Or, faptul că o astfel de dispoziție nu figurează în Regulamentul nr. 1206/2001 nu implică însă ca o instanță națională care dispune efectuarea unei expertize transfrontaliere să fie obligată sistematic să recurgă la mijloacele de obținere a probelor prevăzute de acest regulament.
- 52 Contrar celor pretinse de ProRail, această interpretare nu este repusă în discuție nici de constatarea Curții de la punctul 23 din Hotărârea din 28 aprilie 2005, St. Paul Dairy (C-104/03, Rec., p. I-3481), potrivit căreia o cerere de audiere a unui martor în împrejurări precum cele în discuție în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre ar putea fi utilizată ca o modalitate de a eluda normele Regulamentului nr. 1206/2001, care reglementează, cu aceleași garanții și cu aceleași efecte pentru toți justițiabilii, transmiterea și soluționarea cererilor formulate de o instanță a unui stat membru prin care se urmărește efectuarea unui act de cercetare în alt stat membru.
- 53 Astfel cum a statuat deja Curtea, această constatare trebuie înțeleasă în lumina împrejurărilor care au stat la baza pronunțării acelei hotărâri, în care o cerere de audiere provizorie a unui martor, adresată direct instanței din statul membru de reședință al martorului, care nu era însă competentă să judece pe fond cauza, ar putea fi efectiv utilizată ca o modalitate de a eluda normele Regulamentului nr. 1206/2001, întrucât aceasta poate priva instanța competentă, căreia ar trebui să îi fie adresată cererea respectivă, de posibilitatea de a efectua audierea aceluși martor potrivit normelor prevăzute de regulamentul amintit (a se vedea Hotărârea Lippens și alții, citată anterior, punctul 36). Or, împrejurările din prezenta cauză sunt diferite de cele din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea St. Paul Dairy, citată anterior, întrucât proba care trebuie obținută se găsește, în cea mai mare parte, în alt stat membru decât cel al instanței sesizate, astfel încât aceasta din urmă are posibilitatea de a aplica Regulamentul nr. 1206/2001.
- 54 Având în vedere toate considerațiile precedente, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 1 alineatul (1) litera (b) și articolul 17 din Regulamentul nr. 1206/2001 trebuie interpretate în sensul că instanța unui stat membru care dorește ca un act de cercetare încredințat unui expert să fie efectuat pe teritoriul altui stat membru nu este neapărat obligată să recurgă la mijlocul de obținere a probelor prevăzut de aceste dispoziții pentru a putea dispune efectuarea acestui act de cercetare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 55 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Articolul 1 alineatul (1) litera (b) și articolul 17 din Regulamentul (CE) nr. 1206/2001 al Consiliului din 28 mai 2001 privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială trebuie interpretate în sensul că instanța unui stat membru care dorește ca un act de cercetare încredințat unui expert să fie efectuat pe teritoriul altui stat membru nu este neapărat obligată să recurgă la mijlocul de obținere a probelor prevăzut de aceste dispoziții pentru a putea dispune efectuarea acestui act de cercetare.

Semnături